

αναστην Η εκπαιδευση των ελληνοπαιδων αποτελεσε πρωταρχικό μέλημα, πολιτική επιλογή, νομοθετικό πλέγμα και πρακτική έκφραση-στα χρόνια του Καποδίστρια. Δηλαδή, από τη διάθεση έως την εφαρμογή, από το στόχο έως τα συγκεκριμένα μέτρα, το σύστημα λειτουργήσε ομαλά και αρμονικά. Και τούτο, παρόλο που τότε υπήρχαν πιο άμεσες ανάγκες, όπως η αναζωπύρωση της επανάστασης, η καταστολή της πειρατείας και της ληστείας, η εξεύρεση χρημάτων, η οργάνωση διδασκαλίας, το ζήτημα των συνόρων. Αυτό δείχνει τουλάχιστον δύο πράγματα: τη σημασία που απέδιδε ο Καποδίστριας στην εκπαίδευση για την υλοποίηση του κράτους αλλά και στη μακρά εκπαιδευτική παράδοση των Ελλήνων, ιδιαίτερα από τα χρόνια του Διαφωτισμού.

Η εκπαιδευτική «φιλοσοφία» του Καποδίστρια βασιζόταν α. στην προτεραιότητα της στοιχειώδους εκπαίδευσης και β. στην επαγγελματική κατάρτιση.

Το πρώτο σημειώνει ότι όλοι οι Έλληνες έπρεπε να αποκτήσουν στοιχειώδεις γνώσεις. Τα παιδιά των χωρικών, των κατώτερων λαϊκών τάξεων, θα «κοινωνούσαν» στο αγαθό της γνώσης (γραφή, ανάγνωση) και κατά συνέπεια της ανθρωπιάς. Έτσι, το χάσμα που υπήρχε μεταξύ των μορφωμένων (σπουδασμένων) και των αμόρφωτων θα έκλεινε και μαζί του θα έκλεινε το πολιτικό και κοινωνικό άνοιγμα μεταξύ των τάξεων. Οι πολίτες, αποκτώντας γνώση, θα έπαιναν να είναι υποχέρια των ισχυρών, θα χειραφετούνταν.

Το δεύτερο μεταφραζόταν σε τεχνικό-επαγγελματικά μαθήματα, μαθήματα δηλαδή που συνδέονταν άμεσα με τη μελλοντική επαγγελματική απασχόλησή τους, τον πρακτικό βίο και την απόκτηση σχετικών δεξιοτήτων. Έτσι, θα μάθαιναν τέχνες και θα πρόσφεραν έργο πρακτικά χρήσιμο. Ο Καποδίστριας αποστρεφόταν το λογιότατο και το σχολαστικισμό, τη χωρίς πρακτικό αντίκρισμα επίδειξη γνώσεων, την εμμονή στον τύπο και το ασήμαντο. Το νέο ελληνικό κράτος, χρειαζόταν τότε πρωτίτως την ανάπτυξη της οικονομίας, της γεωργίας, της βιοτεχνίας και βιομηχανίας, του εμπορίου. Χρειαζόταν-δηλαδή, ο γεωργός-γεωπόνος ή ο γεωπόνος-γεωργός και όχι ο «λογάς» που σπαταλούσε το χρόνο του σε θεωρητικολογίες ακατάχρηστες και άχρηστες ή τουλάχιστον ασήμαντες. Αυτό το σκοπό υπηρετούσαν κυρίως τα «χειροτεχνεία» και το Γεωργικόν Σχολείον (Πρότυπον Αγροκήπιον).

Πέρα από αυτά, η εκπαιδευτική πολιτική του Καποδίστρια είχε χαρακτήρα κοινωνικό, ανθρώπινο και εθνικό. Αυτό φαίνεται καθαρότερα στην περίπτωση του Ορφανοτροφείου της Αίγινας. Στο ίδρυμα αυτό περιθάλπονταν, εκπαιδεύονταν και διαπαιδαγωγούνταν ορφανά και άπορα παιδιά.

Συμπερασματικά, η εκπαιδευτική πολιτική του Καποδίστρια συνδέονταν άμεσα με τις πρωταρχικές ανάγκες του ελληνικού κράτους και υπηρετούσε τα πραγματικά συμφέροντα των πολιτών και της κοινωνίας.

Ποια ήταν τα αίτια της σύγκρουσης Καποδίστρια-αντιπολίτευσης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όταν αποβιβαζόταν ο Ι. Καποδίστριας στο Ναύπλιο (Ιανουάριος 1828), όλοι έτρεφαν τις μεγαλύτερες δυνατότες ελπίδες, αφού στο πρόσωπό του έβλεπαν τον μόνο που μπορούσε να βγάλει τη χώρα από το αδιέξοδο. Αυτό και μόνο, δηλαδή από τη μία οι μέγιστες προσδοκίες και από την άλλη η δεινότερη θέση της χώρας, μπορεί να εξηγήσει κατ' αρχάς την αντιπολίτευση εναντίον του Καποδίστρια που κατέληξε στη δολοφονία του. Ουσιαστικά, καλούνταν να επιτύχει το αντικειμενικά αδύνατο: να συνδιαλλάξει τα παραδοσιακά στοιχεία με τις νέες απαιτήσεις σε μια κοινωνία που βγαίνει από μακρά δουλεία και αιματηρότατο εθνολογικό αγώνα, ενώ ο ευρωπαϊκός κόσμος «έτρεχε» με μεγάλη ταχύτητα.

Τι πέτυχε ο Καποδίστριας; Επigrammatica, κατέστειλε την πειρατεία και απεκατέστησε το κύρος της Ελλάδας στο εξωτερικό, αναδιάρθρωσε όλη τη διαίκτηση, οργάνωσε τακτικό στρατό, δημόσια οικονομία, εκπαιδευτικό σύστημα και δικαιοσύνη, άσκησε κοινωνικό έργο, αναζωπύρωσε την Επανάσταση, προώθησε διπλωματικά το Ελληνικό Ζήτημα. Αυτά είμαστε σε θέση να διακρίνουμε σήμερα. Τότε, όμως οι συνθήκες δεν επέτρεπαν να γίνουν αντιληπτά. Και να γιατί.

Ο Καποδίστριας κατά τη διακυβέρνησή του α. εφόρμωσε σύστημα συγκεντρωτικό με στοιχεία αυταρχισμού. Σταδιακά απέκτησε τον πλήρη έλεγχο του κράτους χρησιμοποιώντας μάλιστα πρόσωπα της απόλυτης εμπιστοσύνης του και ωθώντας σε συνταγματική παραβίαση, όταν το έκρινε αναγκαίο. Έτσι τα περιθώρια διαλόγου στένεψαν με όσους είχαν αντίθετη γνώμη, ορισμένοι από τους οποίους διώχθηκαν. Οι φιλελεύθεροι διανοούμενοι αντέδρασαν έντονα δίνοντας κύρος και θεωρητική κάλυψη με το λόγο τους στο σύνολο της αντιπολίτευσης. β. Δεν επέτρεψε τη διατήρηση ή παραχώρηση προνομίων σε ομάδες ή περιοχές (για παράδειγμα τη Μάνη). Ήρθε σε σύγκρουση με παραδοσιακά στοιχεία της ελληνικής κοινωνίας που ήθελαν να διατηρήσουν με κάθε τρόπο τη μεγάλη δύναμη που είχαν προεπαναστατικά, όπως οι πρόκριτοι της Πελοποννήσου. γ. Δεν ικανοποίησε αιτήματα για αποζημιώσεις όσων είχαν υποστεί μεγάλες ζημιές. Αυτοί ήταν οι πληροκλήτες και κυρίως οι Υδραίοι. Δεν είναι τυχαίο ότι η Ύδρα εξελίχθηκε στην κύρια εστία αντιπολίτευσης κατά του Καποδίστρια. δ. Επιδίωξε την υποστήριξη και των τριών Δυνάμεων χωρίς απόκλιση προς τη μια ή την άλλη. Παρά ταύτα Αγγλία και Γαλλία τον θεωρούσαν ρωσόφιλο. Η Αγγλία αντιδρούσε στα επίμονα αιτήματα του Καποδίστρια για διευρυμένα ελληνικά όρια· ήθελε μια εδαφικά μικρή Ελλάδα. Μετά το 1830, ο Καποδίστριας έχασε και τη γαλλική υποστήριξη. Η στάση των δύο χωρών αξιοποίησαν προς όφελός τους οι αντιπολιτευόμενοι του Καποδίστρια. Αυτοί ήταν συνολικά οι κυριότεροι λόγοι της σύγκρουσης Καποδίστρια-αντιπολίτευσης.

Γυμνάσιο Φαλάνης

Από:
 Προς: "Ιωάννης Καποδίστριας" <ioannis.kapodistrias@sch.gr>
 Κοιν.: Γυμνάσιο Φαλάνης <gymnasiofalani@sch.gr>
 Αποστολή:
 Επισύναψη: image001.jpg, AIT00012.txt, AIT00014.txt, AIT00015.txt
 Θέμα: ΕΝΟΤΗΤΑ 17

ΕΝΟΤΗΤΑ 17**Ο Ιωάννης Καποδίστριας ως κυβερνήτης της Ελλάδας 1828-1831****Η ολοκλήρωση της ελληνικής επανάστασης 1829**

- Εκλέχτηκε ως κυβερνήτης της Ελλάδας από την Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας και στις αρχές του 1828 ήρθε στο Ναύπλιο.
- Η κατάσταση της χώρας ήταν τραγική. Η χώρα ήταν κατερειπωμένη και ο λαός εξαντλημένος. Ληστές και πειρατές έλεγχαν μεγάλες περιοχές ενώ ο αιγυπτιακός στόλος παρέμενε στη Ν.Δ. Πελοπόννησο και τουρκικός στη Στερεά Ελλάδα.

Πολίτευμα και Διοίκηση.

- Ανέστειλε την ισχύ του συντάγματος της Τροιζήνας και συγκέντρωσε στα χέρια του όλες τις εξουσίες.
- Έκρινε ότι αυτό ήταν απαραίτητο για να αντιμετωπιστούν τα επείγοντα προβλήματα της χώρας.
- Η Δ' Εθνοσυνέλευση (Άργος, καλοκαίρι 1829) επικύρωσε αυτές τις αποφάσεις και έθεσε τις βασικές αρχές μιας μελλοντικής συνταγματικής αναθεώρησης.

Ένοπλες δυνάμεις

- Ασχολήθηκε με τη συγκρότηση τακτικών ενόπλων δυνάμεων διότι έπρεπε να εκκαθαρισθεί η Στερεά Ελλάδα από τον τουρκικό στρατό αλλά και να αντιμετωπιστούν προβλήματα εσωτερικής τάξης (ληστεία – πειρατεία).
- Ορισμένοι αγωνιστές αξιοποιήθηκαν για τη δημιουργία τακτικού στρατού.
- Ίδρυσε το λόχο των Ευελπίδων
- Οργάνωσε τακτικό πολεμικό ναυτικό και καταπολεμήθηκε η πειρατεία χάρη στη δράση του Ανδρέα Μιαούλη.

Οικονομία.

- Σχημάτισε ένα πρώτο κρατικό ταμείο από εισφορές Ελλήνων του εξωτερικού και φιλελλήνων.
- Προχώρησε στην ίδρυση τράπεζας και στην κοπή νομίσματος το φοίνικα σε συνεργασία με το φίλο του τραπεζίτη Νάρδο.
- Εφάρμοσε αυστηρή λιτότητα στις δημόσιες δαπάνες και επιχείρησε να εκσυγχρονίσει τη γεωργία εισάγοντας νέες καλλιεργητικές μεθόδους όπως την πατάτα και την χρήση του σιδερένιου αρότρου.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

- Ίδρυσε το ορφανοτροφείο της Αίγινας στο οποίο λειτούργησαν
- 3 αλληλοδιδασκτικά σχολεία αντίστοιχα των σημερινών δημοτικών 4ετούς φοίτησης,
- 3 ελληνικά αντίστοιχα των σημερινών γυμνασίων με 3ετή φοίτηση
- Αρκετά χειροτεχνεία δηλ. επαγγελματικές σχολές,
- Καθώς και το Πρότυπον Σχολείον όπου σπούδαζαν όσοι προορίζονταν για δάσκαλοι στα αλληλοδιδασκτικά.
- Ίδρυσε το Κεντρικόν Σχολείον όπου φοιτούσαν όσοι προορίζονταν για σπουδές σε πανεπιστήμια του εξωτερικού.
- Ιδρύθηκε το Πρότυπον Αγροκήπιον στην Τίρυνθα
- Δεν προχώρησε στην ίδρυση πανεπιστημίου γιατί πίστευε ότι στη δεδομένη στιγμή η εκπαίδευση έπρεπε να παρέχει πρώτα απ' όλα βασικές γνώσεις και επαγγελματική κατάρτιση.

Η ολοκλήρωση της επανάστασης 1829

- Η επανάσταση βρισκόταν σε εξέλιξη. Εκκρεμούσαν
 - ο βαθμός ανεξαρτησίας του κράτους αν θα ήταν αυτόνομο ή ανεξάρτητο
 - και ο καθορισμός των συνόρων του.
- Η τελευταία μάχη δόθηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 1829 στην Πέτρα Βοιωτίας όπου οι ελληνικές δυνάμεις με επικεφαλής τον Υψηλάντη επικράτησαν επίλεκτων τουρκικών δυνάμεων.
- **ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ**
 - Η Ελλάδα όχι μόνο αναγνωρίστηκε κράτος ανεξάρτητο με το πρωτόκολλο της ανεξαρτησίας 1830
 - Αλλά διεύρυνε τα σύνορά της ενσωματώνοντας όλα τα εδάφη νοτίως της γραμμής Αμβρακικού κόλπου- Παγασητικού κόλπου με τη Συνθήκη της Κων/λης 1832.
 - Το ελληνικό κράτος θα περιλάμβανε τη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο, τα νησιά του Αργοσαρωνικού, την Εύβοια, τις Κυκλάδες και τις Σποράδες.

Η αντιπολίτευση στον Καποδίστρια

- Η επιλογή του Καποδίστρια να συγκροτήσει ισχυρό κράτος προκάλεσε τις αντιδράσεις των
 - Προκρίτων με τοπική εξουσία (Π. Μαυρομιχάλης)
 - Πλούσιων πλοιοκτητών (Γ. Κουντουριώτης)
 - Και έμπειρων Φαναριωτών (Α. Μαυροκορδάτος)
 - Φιλελευθέρων διανοούμενων(Αδ. Κοραΐς) που καυτηρίαζαν τον αυταρχισμό του Κ.
 - Και αξίωναν την παραχώρηση συνταγματικών ελευθεριών.
 - Η Αγγλία και η Γαλλία υποκινούσαν τις αντικαποδιστριακές κινήσεις θεωρώντας τον όργανο της Ρωσίας.
 - Από τις αρχές του 1830 σημειώθηκαν εξεγέρσεις.
 - Ο Μιαούλης ανατίναξε στον Πόρο τα δύο μεγαλύτερα ελληνικά πλοία. Στην Ύδρα, κέντρο της αντιπολίτευσης η εφημερίδα Απόλλων προπαγάνδιζε τη δολοφονία του Καποδίστρια.
 - Η ένταση κορυφώθηκε όταν ο Κ. φυλάκισε τον πρόκριτο της Μάνης Μαυρομιχάλη θεωρώντας τον υπεύθυνο για αντικυβερνητικές κινήσεις.
 - Στις 27 Σεπτεμβρίου 1831 ο Κων/νος και ο Γεώργιος Μαυρομιχάλης δολοφόνησαν τον Καπ. Στο Ναύπλιο